

Tervetuloa Auroras- työelämämentoriksi



Auroras

Arvoisa Auroras-mentori!

Lämpimät kiitokset vielä kerran siitä, että haluat tukea maahan muuttaneiden naisten työllistymistä ja olet lähtenyt mukaan Auroras-toimintaan. Olet tärkeällä asialla. Oman osaamisen tunnistaminen, ammatillisen itsetunnon kasvu ja suomalaisen työelämän tuntemus ovat maahan muuttaneille naisille ensiarvoisen tärkeitä kouluttautumisen, työllistymisen ja kotoutumisen kannalta. Meidän naisten on pidettävä yhtä ja tuettava toisiamme, jotta maailmasta tulisi tasa-arvoisempi.

Työelämämentorointi koskettaa kuitenkin ensisijaisesti yksilöitä: aktoreita, mutta myös mentoreita. Toivomme, että työelämämentorointi on sinulle yhtä antoisaa ja elämää rikastuttavaa kuin aktoreillekin. Mentorointi on ennen kaikkea tasa-arvoista vuorovaikutusta ja tarkoituksena on, että Auroras-ryhmissä ja yksilömentoroinnissa kaikki viihtyvät ja oppivat uutta. Tämän pienen oppaan tarkoituksena on muistuttaa mieleen, mistä Auroraksen työelämämentoroinnissa on kyse, ja antaa käytännön vinkkejä mentorointiin.

Oppaan lisäksi sinulle on aina henkilökohtaista tukea tarjolla. Toivomme, että olet rohkeasti yhteydessä Auroras-verkoston työntekijöihin, jos sinulla on mitä vain kysyttävää toiminnasta. Löydät yhteystiedot osoitteesta www.auroras.fi.

Toivomme sinulle antoisia hetkiä Auroras-ryhmässä tai yksilömentorina!

Elokuussa 2023

Auroras-verkoston työntekijät

Oppaassa on hyödynnetty seuraavia lähteitä:

- Väestöliitto 2019. Matkalla työelämään. Taustamateriaali mentoroinnin tueksi
- Kannianen, M-R., Nylund, J. & Kupias, P. 2017. Mentoroinnin työkirja. Helsingin yliopisto
- Pääkaupunkiseudun Auroras-suunnittelutiimin ohjeistus 2019
- Auroras-kehittämistyöpajan muistiinpanot 12.8.2019

Tästä oppaasta löydät:

TOIMINNAN TAUSTAA	1
TOIMINNAN TAVOITTEET	2
MENTOROINNISTA SANOTTUA	3
AURORAS-VERKOSTON TYÖELÄMÄMENTOROINTI	3
Yleisiä periaatteita	4
Ryhmän kokoonpano	4
Aikataulu	4
Tapaamisten teemat	5
Viestintä	5
Mentoreiden tehtävät	6
Aktoreiden tehtävät	7
AURORAS-VERKOSTON YKSILÖMENTOROINTI	7
MENTORIN TUKI	7
MILLAINEN ON HYVÄ MENTORI?	8
YHTEYSTIEDOT	8

TOIMINNAN TAUSTAA

Auroras-toiminta on alkanut vuonna 2012, kun *Suomen Akateemisten Naisten Liiton* hallinnoima *Luetaan yhdessä-verkosto* sai Opetushallitukselta avustuksen toiminnan pilotoimiseen. Pilotin aikana järjestettiin seminaarimuotoista Auroras-toimintaa pääkaupunkiseudulla ja Turussa. Sen jälkeen Auroras kulki osana Luetaan yhdessä-verkostoa laajentuen myös Vaasan seudulle. Syksyllä 2018 toimintansa aloitti Luetaan yhdessä-verkostosta eriytynyt Auroras-kehittämishanke (2018-2021), joka sai avustusta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksesta (STEA) ja Opetushallitukselta. Hankkeen päättymisen jälkeen toiminta jatkui vapaaehtoisten aktiivien ylläpitämänä, kunnes Auroras-verkostossa aloitti taas huhtikuussa 2023 kaksi työntekijää uuden vakiintuneen rahoituksen mahdollistamana (STEA).

Tällä hetkellä *Suomen Akateemisten Naisten Liitto - Finlands Kvinnliga Akademikers Förbund* ja sen hallinnoimat kotoutumistoiminnot tarjoavat monipuolisesti toimintaa eri kohderyhmille. *Suomen Akateemisten Naisten Liitto* tekee yhteiskunnallista vaikuttamista ja kokoaa paikallisyhdistyksissään yhteen akateemisen tutkinnon suorittaneita naisia eri aloilta. *Luetaan yhdessä -verkoston* ryhmissä vapaaehtoiset opettavat maahan muuttaneille erityisesti arjessa tarvittavaa suomen kieltä eri tasoisille opiskelijoille. Luetaan yhdessä -verkoston yhteydessä toimiva *Toistetaan yhdessä -hanke* (2022-2025) edistää Toisto-mallin avulla erityisesti alkuvaiheen kielenoppimista ja -opettamista. *Auroras-verkoston* yksilö- ja ryhmämentorointi on puolestaan tarkoitettu koulutetuille naisille, jotka osaavat jo paremmin suomea.

Suomen Akateemisten Naisten Liitto ja sen kotoutumistoimintojen työntekijät jakavat saman toimiston Helsingin Punavuoressa ja tekevät tiivistä yhteistyötä keskenään. Luetaan yhdessä -ryhmistä on tullut osallistujia Auroras-toimintaan ja jos suomen kielen taito ei riitä keskusteluun Auroras-ryhmässä, voivat hankkeen työntekijät ohjata ilmoittautuneita Luetaan yhdessä -ryhmiin.

TOIMINNAN TAVOITTEET

Auroras-toimintaa on ollut Suomessa aikaisemminkin, mutta tämänhetkisen toiminnan raamit tulevat vuosien 2018-2021 hankeajalta. Sen kohderyhmänä ovat **maahan muuttaneet koulutetut naiset**, jotka kaipaavat tukea työllistymiseensä. Ryhmät ovat suunnattu koulutetuille naisille, jotka voivat olla työnhakijoita, opiskelijoita tai jo työelämässä. Verkoston työntekijät varmistavat, että aktoriksi ilmoittautunut päätyy sopivaan ryhmään.

Auroras-verkoston päätavoitteena on tukea maahanmuuttajataustaisia koulutettuja naisia heidän osaamisensa kehittämisessä ja lisätä heidän työelämä tietojään, -taitojaan sekä -verkostojaan ja tätä kautta edistää heidän kotoutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Tavoitteena on myös kehittää ryhmiin osallistuvien suomen kielen taitoja erityisesti työelämäsanaston osalta.

Auroras-toiminnassa tärkeää on myös yhdessäolo ja voimaantuminen. Mitä se tarkoittaa käytännössä? Auroras-kehittämistyöpajaan osallistuneen sanoin: *“Voimaantuminen tarkoittaa oman unelman löytymistä ja kirkastumista ja uskoa siihen, että oman unelman toteuttaminen on mahdollista tässä maassa.”*

MENTOROINNISTA SANOTTUA

“Mentorointi on yhteistyösuhde, jonka keskeisenä tavoitteena on edistää oppimista ja osaamista sekä tukea aktorin ammatillista kasvua. Mentorointi on menetelmänä yksinkertainen ja perustuu mentoroitavan eli aktorin ja mentorin väliseen vuorovaikutukseen.”

Kanniainen, M-R., Nylund, J. & Kupias, P. 2017. Mentoroinnin työkirja. Helsingin yliopisto

“Vaikka mentorointi tähtää aktorin kehittymiseen, vuorovaikutteisessa prosessissa myös mentori oppii uutta.

Kanniainen, M-R., Nylund, J. & Kupias, P. 2017. Mentoroinnin työkirja. Helsingin yliopisto

“Mentorin tärkein tehtävä on kannustuksen ja keskustelun avulla löytää aktorin työuratoiveet ja -päämäärät.”

Väestöliitto 2019. Matkalla työelämään. Taustamateriaali mentoroinnin tueksi

AURORAS-VERKOSTON TYÖELÄMÄMENTOROINTI

Auroras-mentorointi koostuu ryhmä- ja yksilömentoroinnista. Tässä Auroras-ryhmämentoroinnin tärkeimmät tiedot pähkinänkuoressa.

Yleisiä periaatteita

- Ryhmien ilmapiiri on ystävällinen, välitön ja luottamuksellinen
- Auroras-toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta ja ryhmässä kunnioitetaan kaikkien vakaumuksia ja näkemyksiä, kunhan ne eivät loukkaa toisia
- Ryhmän alussa on hyvä sopia yhdessä, että siellä käsiteltyjä henkilökohtaisia asioita ei levitetä eteenpäin
- Lukuvinkki: ks. Auroraksen nettisivujen materiaalipankki ja "Rakentavan keskustelun pelisäännöt"
- Ryhmissä keskeisessä roolissa on kokemusten vaihtaminen osallistujien kesken eli vertaisuus
- Ryhmässä kaikki ovat tasa-arvoisessa asemassa ja kaikilla on oikeus kysyä ja saada tietoa, olla eri mieltä tai kyseenalaistaa (hyvässä hengessä)

Ryhmän kokoonpano

- Ryhmässä on 2-3 mentoria ja 6-8 maahanmuuttotustaista osallistujaa (aktoria)
- Ryhmän mentorit ovat suomenkielisiä tai hyvin suomea osaavia naisia, joilla on kokemusta suomalaisesta työelämästä
- Ryhmän osallistujat ovat eri aloilta

Aikataulu

- Osallistujat sitoutuvat osallistumaan ryhmämuotoiseen mentorointiin syys- tai kevätlukukauden ajan
- Ryhmät kokoontuvat kahden tunnin keskusteluihin yleensä kerran viikossa (yksi ryhmä kokoontuu n. 12 kertaa / 24 tuntia)
- Ryhmän aikataulu sovitaan ensimmäisellä tapaamiskerralla
- Ryhmän omien kokoontumisten lisäksi verkostossa järjestetään yhteisiä tilaisuuksia, joissa osallistujat voivat tutustua toisiinsa
- Aktorit saavat Auroras-ryhmiin osallistumisesta todistuksen, jos ovat osallistuneet vähintään 10:lle tapaamiskerralle (eli kaksi kertaa voi olla pois, tästä joustoa poikkeustilanteissa)
- Tavoitteena on, että aktori voisi hyödyntää saamaansa todistusta työnhaussa
- Ryhmän päätyttyä verkoston työntekijät keräävät palautetta ja kehitysehdotuksia sekä mentoreilta että aktoreilta

Tapaamisten teemat

- Ryhmässä sovitaan yhdessä käsiteltävistä teemoista ja aikatauluista, mutta verkoston tavoitteiden mukaisesti
 - vähintään kaksi kokoontumiskertaa käsittelee *osaamisen tunnistamista ja kehittämistä*
 - vähintään kaksi kokoontumiskertaa *suomalaista työelämää sekä rekrytointiprosesseja ja*
 - yksi kokoontumiskerta on *yrittävien yritysvierailu tai vertaistuellisen työelämävierailijan vierailu ryhmässä*
- Mentorit voivat hyödyntää omia verkostojaan yritysvierailun tai -vierailujen sopimisessa, mutta verkoston työntekijät ovat tässä myös apuna
- Kaikessa Auroras-toiminnassa punaisena lankana on työelämässä tarvittavan suomen parantaminen ja ryhmän kokoontumisissa tätä voi toteuttaa esimerkiksi niin, että jokaiseen teemaan liittyvää sanastoa käsitellään yhdessä
- Tapaamisten teemat kannattaa sopia heti alussa, osallistujien toiveet huomioiden
- Tapaamisten suunnittelussa voi hyödyntää Auroras-verkoston nettisivuilta ja mentoreille jaetusta Drive-kansiosta löytyvää materiaalipankkia
- Hankkeen työntekijät voivat auttaa ryhmiä yksittäin aikataulun ja tapaamisten teemojen suunnittelussa
- Esimerkkejä tapaamisten teemoista: tutustuminen ja omat tavoitteet, suomalainen työelämä, oman osaamisen tunnistaminen ja esittely, työlainsäädäntö, työnhaun eri kanavat, cv:n ja työhakemuksen tekeminen, millainen on hyvä videohakemus, ammattiliitot ja muut ammatilliset verkostot, LinkedIn ja muut sosiaalisen median kanavat työnhaun ja verkostoitumisen välineenä
- Auroras-hankkeen ja sen yhteistyökumppaneiden järjestämistä tapahtumista tiedotetaan mm. uutiskirjeessä ja verkoston Facebook-sivuilla sekä tärkeimmistä sähköpostitse suoraan mentoreille

Viestintä

- Ryhmän ensimmäisessä tapaamisessa kannattaa sopia, mitä viestintäkanavaa käytetään ryhmän sisäiseen viestintään (Whatsapp, sähköposti, Facebook-ryhmä) ja kuinka poissaoloista ilmoitetaan
- Kaikkia mentoreita ja aktoreita suositellaan tilaamaan Auroras-verkoston uutiskirje, jossa kerrotaan hankkeen kuulumisia
- Suositeltavaa on myös Auroras-verkoston Facebook-sivun ja sen julkaisujen tykkääminen sekä jakaminen eteenpäin
- Verkostossa on tarkoituksena aktivoida Auroraksen oma ryhmä LinkedInissä tai Facebookissa, joka tukisi verkostoitumista tapaamisten ulkopuolellakin ja mahdollistaisi esimerkiksi työnhakuun liittyvien vinkkien jakamisen. Tiedotamme verkoston ryhmästä myöhemmin.

Mentoreiden tehtävät

Mentorit sopivat ryhmässä keskenään, kuinka eri teemoja käsitellään. Teemoja voi esimerkiksi jakaa mentoreiden kesken niin, että jokainen pitää vuorollaan yhteisen alustuksen aiheesta. Mentoreiden kesken on myös hyvä sopia siitä, millainen käytäntö ryhmässä on poissaoloihin liittyen ja käytetäänkö ryhmässä oppimispäiväkirjaa.

Vaikka toiminnan tavoitteet ovat samat, voi jokainen ryhmä toimia parhaaksi katsomallaan tavalla. Ryhmän yhteinen työskentelytapa muodostuu yhdessä keskustellen ja siitä sopien. Ryhmän päätyttyä mentorit raportoivat toiminnasta hankkeen työntekijöille ja tätä varten ryhmässä on hyvä pitää kirjaa tapaamisista.

Auroras-ryhmissä on noudatettu ohjeistusta, jonka mukaan mentoreiden tehtävänä on:

- varmistaa ennalta lukkoon lyöty kokoontumisaikataulu ja varmistettu kokoontumistila ao. päiviksi
- olla taustatukena ryhmän valitessa teemat tapaamisilleen, tarvittaessa ohjata ryhmäläiset lähdemateriaalin jäljille kunkin teeman osalta, jotta keskustelijat olisivat paremmin selvillä alan/teeman terminologiasta tai tilanteesta Suomessa
- tapaamisia voi järjestää myös teemaan sopivissa organisaatioissa
- tapaamisten lopussa tarvittaessa yleisesti käsitellä ja selventää keskustelun aikana havaittuja oleellisimpia kielenkäyttöön liittyviä virheitä, jotta osallistujilla olisi parempi mahdollisuus varmistaa kommunikoivansa yhä ymmärrettävämmiin. Samalla voidaan myös tuoda esille hyviä esimerkkejä keskustelussa käytetystä kielestä.
- kannustaa keskustelijoita keskustelemaan ja osallistumaan yhteiseen toimintaan sekä luomaan osaltaan hyvää henkeä tilaisuuksiin
- sopia poissaolon osalta ryhmäläisen kanssa siitä, miten poissaolo korvataan todistuksessa mainittujen osioiden osalta – esimerkiksi käymällä toisen keskusteluryhmän yhdessä tilaisuudessa, kirjoittamalla pieni raportti jostakin vastaavasta, ohjaajan hyväksymästä korvaavasta tilaisuudesta (esim. rekrytointitapahtuma).
- varmistaa, että ryhmän osallistujat pitävät oppimispäiväkirjaa ja tuottavat siihen materiaalia annettujen ohjeiden mukaisesti.
- tarpeen mukaan virittää keskustelua, huolehtia siitä, että kaikki osallistujat todella osallistuvat keskusteluun.
- tarvittaessa, ja osallistujan niin toivoessa, ohjata hänet toiseen keskusteluryhmään. Alustava ryhmäjako voi siis muuttua niin kielen osaamistason, oman alan kielitaidon paremman hyödyntämisen tai muun perustellun syyn vuoksi.
- tarkistaa, että kauden loputtua kaikki tarvittavat osiot todistukseen on kerätty, jotta osallistuja voi saada todistuksen.

Pääkaupunkiseudun Auroras-suunnittelutiimin ohjeistus 2019.

Aktoreiden tehtävät

Auroras-ryhmissä on noudatettu ohjeistusta, jonka mukaan keskusteluryhmään osallistuva:

- pyrkii olemaan aktiivinen keskustelija ja tukemaan muita keskustelijoita
- tarvittaessa valmistautuu eri teemakeskusteluihin ottamalla aiheesta jonkin verran selvää ennakkoon (sisältö, terminologia yms.)
- sitoutuu toimintaan niin, että hän on säännöllisesti läsnä tilaisuuksissa. Poissaolon korvaamisesta sovitaan ohjaajan kanssa.
- Pitää oppimispäiväkirjaa, joka toimii tukena henkilökohtaiselle oppimiselle. Se voi myös yhdessä todistuksen kanssa on mahdollista antaa työnantajalle todisteena aktiivisesta kurssiosallistumisesta työtä hakiessa.
- kertoo keskustelun vetäjälle, jos havaitsee jonkin muun ryhmän sopivan paremmin oman työelämän suomen kielensä kehittämiseen ja toivoo voivansa vaihtaa ryhmää.
- Kauden lopussa antaa palautetta, ja tekee arvion omasta työelämän suomen kielen käyttönsä kehittymisestä.

Pääkaupunkiseudun Auroras-suunnittelutiimin ohjeistus 2019.

AURORAS-VERKOSTON YKSILÖMENTOROINTI

Ryhmämentoroinnin lisäksi Auroras-toimintaa toteutetaan tällä hetkellä myös yksilömentorointina Vaasassa. Yksilömentorit ovat eri henkilöitä kuin Auroras-ryhmien ohjaajat. Paikkakunnan omat yhteyshenkilöt vastaavat mentorointiparien luomisesta ja muista käytännön asioista, Auroras-verkoston työntekijöiden tuella.

MENTORIN TUKI

Mentorilla on oikeus saada vapaaehtoistehävänsä tukea koko sen keston ajan. Ongelmatilanteissa mentorit voivat olla aina yhteydessä Auroras-hankkeen työntekijöihin, jotka voivat myös tarvittaessa vieraila ryhmässä.

Mentoroinnissa merkittävässä roolissa on myös vertaistuki eli kokemusten vaihtaminen ja hyvien ideoiden jakaminen mentoreiden kesken.

MILLAINEN ON HYVÄ MENTORI?

Mentorina toimitaan juuri niillä tiedoilla ja taidoilla, mitä kenelläkin on hallussaan. Olet siis hyvä juuri sellaisena kuin olet. Tässä kuitenkin vielä muutama vinkki matkan varrelle.

Mentorin muistilista (Väestöliitto 2019):

- Kuuntele aktorin omia toiveita ja ajatuksia
- Kannusta
- Puhu selkokieltä
- Kuvaille asiat auki, varmista onko sinut ymmärretty
- Tarjoa vaihtoehtoisia ajatuksia urapoluista
- Ohjaa neuvo ja auta - sopivasti
- Ole kärsivällinen
- Puutu ajoissa - ongelmia kohdatessa ota yhteyttä hankkeen työntekijöihin
- Auta aktoria oman osaamisen tunnistamisessa
- Muistakaa pitää hauskaa!

Väestöliitto 2019. Matkalla työelämään. Taustamateriaali mentoroinnin tueksi

YHTEYSTIEDOT

Auroras-verkosto /

Suomen Akateemisten Naisten Liitto

Fredrikinkatu 33 A 402

00100 Helsinki

Nettisivut: www.auroras.fi

Facebook ja Instagram: @aurorasverkosto

LinkedIn: Auroras-verkosto